

POSUDEK VEDOUCÍHO (DIPLOMOVÉ/BAKALÁŘSKÉ) PRÁCE

Jméno studenta: Tomáš Pavel

Název práce: Dokumentace stavu vybraných válečných pomníků bitvy u Hradce Králové

Vedoucí práce: Mgr. Klára Rybenská, Ph.D.

Oponent: Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.

Obor a forma studia: Počítačová podpora v archivnictví, forma kombinovaná

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Logická stavba a členění práce	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Jazyková a terminologická úroveň	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Náročnost tématu na teoretické znalosti	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Práce s literaturou (citace, poznámky)	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Vymezení cíle a jeho naplnění	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Vlastní přínos studenta	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi	☒	☐	☐	☐	☐	☐

Celkové posouzení práce:

Bakalářská práce Tomáše Pavla představuje z mého pohledu optimální naplnění diplomantova studijního oboru – byť se striktně nezabývá digitalizací archiválií. Pomníky prusko-rakouské války však představují nejen v domácím kontextu výjimečný kulturně-historický fenomén a jejich badatelské zpřístupnění formou 3D digitalizace, jaké předstřel ve své práci diplomant Tomáš Pavel, bezpochyby představuje přínos, jak pro studium daných památek (ať už uměleckohistorické či epigrafické), tak památkovou péčí a v neposlední řadě i tolik potřebnou veřejnou popularizaci. Volbu tématu tedy hodnotím vysoce kladně a totéž se v zásadě týká i zpracování. Kvituji logické a promyšlené strukturování výkladu, stejně jako schopnost syntetického vyjádření v historických pasážích kvalifikační práce, např. při líčení kontextu královéhradecké bitvy či peripetiích geneze královéhradeckého bojiště z roku 1866. Autor tu prokazuje po mém soudu schopnost postihnout významné a neutopit se přitom v detailu, což není – při velikosti královéhradecké bitvy z 3. 7. 1866 – snadný úkol ani pro notně zkušenějšího badatele.

S ohledem na zánik nejstaršího archivu královéhradeckého Komitétu velmi oceňuji, že se autor vydal do okresního archivu v Jičíně a čerpal z fondu hořické kamenické a sochařské školy, podobně kladně hodnotím pisatelovu schopnost heuristiky s ohledem na reflexi pouze dílčím způsobem publikované diplomové práce Petra Gläsera o Václavu Weinzettlovi, resp. nepublikované diplomové práce Lenky Maťátkové o Vilému Dokoupilovi, tedy předních postav památkové péče na královéhradeckém bojišti v jeho formativní fázi. Chválím také práci s portálem Ministerstva obrany evidujícím válečné hroby, stejně jako vznikajícího Generálního katalogu válečných hrobů a pomníků Komitétu pro udržování památek z války roku 1866.

Za velmi zdařilý považuji výběr pomníků na královéhradeckém bojišti, kdy Tomáš Pavel sledoval nejen nabízející se uměleckohistorický význam té které památky, resp. její slohovou a technickou náročnost a zdobnost, ale zdárně usiloval o vytvoření jisté typologické řady, což mu umožnilo reflektovat širší škálu možností a limitů digitalizační metody jako takové. Jeho práce tak přináší nejen hmatatelné výsledky v podobě 3D modelů, ale je i příspěvkem pro další metodologickou diskusi v oblasti památkové péče a cestovního ruchu ve vztahu k procesu digitalizace, což představuje jeden z výrazných trendů dnešní doby. Kdo by zvažoval realizovat něco podobného, domnívám se, že najde v práci kolegy Pavla řadu inspirativních podnětů. Ve vztahu k tématu pokládám za podstatné zdůraznit, že autor si zdárně dokázal propojit lokaci jednotlivých pomníků s konkrétním průběhem bojů z 3. 7. 1866. Samo zpracování 3D modelů, které lze pokládat za gros práce, je velmi kvalitní, veskrze funkční a pro další odbornou práci účelné. Výsledek tedy jasně ukazuje s jakou pečlivostí, pilí a úsilím Tomáš Pavel k úkolu přistoupil.

V neposlední řadě se v kontextu bakalářské práce opírá o solidní heuristiku a je psána, což nebývá vždy pravidlem, pečlivě, bez větších a častějších jazykových provinění. Výjimky, jako např. opakující se mylné psaní chlumecké, nikoliv chlumské bojiště, jsou naprostou výjimkou a marginálií.

Dílčí připomínky a náměty:

Třebaže jako celek hodnotím předloženou bakalářskou práci vysoce kladně, musím zmínit i několik nedostatků různého typu závažnosti, nikdy však závažnosti fatální. Pokládám za potřebné na tomto místě zdůraznit, že mojí motivací je především nabídnout diplomantovi zrcadlo k budoucímu případnému zlepšení jeho další práce.

Výše jsem konstatoval, že práce kolegy Pavla se vyznačuje vysokou mírou promyšlenosti při strukturování výkladu, na druhou stranu ale autor svému tématu natolik propadl, že hovoří pouze o bitvě 1866. Tato terminologie by ale z formálního hlediska zasloužila soudržnou precizaci, neboť hovořit pouze o bitvě 1866 není šťastné, když jen ve východních Čechách se jich odehrálo několik. Byť už z názvu bakalářské práce je přirozeně jasné, o kterou bitvu 1866 autorovi jde.

Podobné je to s citováním. Ač autor systematicky cituje, zlepšit by se dalo přímé citování konkrétních prací, cituje-li autor z kolektivní monografie (např. pozn. 34). Čtenáři by tak mohlo v orientaci, pokud by už z poznámky věděl, na jakého autora a text se pisatel odvolává, byť to samozřejmě najde podle citované strany. Podobně je namístě i větší preciznost v psaní, jako např. při zmínce o publikaci o baterii mrtvých autorů Jánského, Grofa a Synka, která je však v textu přičtena pouze Zdeňku Jánskému. Zatímco v příslušné poznámce (66) jsou autoři správně uvedeni všichni.

Určitou neujasněnost vykazuje autor bakalářské práce v případě rozdělení použitých informačních zdrojů mezi prameny a literaturu. Jak Generální katalog Komitétu 1866, tak výroční zprávu Komitétu a zprávu Komise pro stavbu střežetického pomníku, jakkoliv bylo

obojí publikováno v časopise Bellum 1866, náleží řadit mezi prameny, nikoliv do literatury. Stejně tak jsou pramenem knižně publikované memoáry Josefa Volfa.

Patrně největší nedostatek bakalářská práce Tomáše Pavla vykazuje v kritickém přístupu k literatuře. Naprosto rozumím tomu, že podstatou jeho práce byla 3D modelace válečných pomníků, přesto práci poněkud shazuje opakované citování popularizačních publikací o „slavných bitvách“, zvláště pokud jsou tyto práce publikovány před rokem 1989 a jako takové podléhají i dobové podmíněnosti (viz např. pozn. 22). Necítím jako potřebné, aby autor při dílčí zmínce o faktoru zbraňových systémů na výsledek bitvy u Hradce Králové citoval speciální odbornou literaturu o puškách Dreyse a Lorenz, to se skutečně výrazně míjí s tématem jeho vlastní práce. Bohatě by však postačilo reflektovat namísto zvoleného povrchního a zastaralého titulu souhrnnou práci Pavla Běliny a Josefa Fučíka, se kterou již pracuje. Novější, resp. relevantnější literatura by napomohla i strážlivějšímu přiblížení obětí bojů o les Svíb, jakkoliv toto je stále poněkud problematickým bodem historiografie prusko-rakouské války 1866.

Znovu ale konstatuji, že poukaz na výše uvedené nedostatky nemá za cíl zásadně snížit hodnocení celkově zdařilé práce Tomáše Pavla, ale poskytnout diplomantovi podnět k zamyšlení při případné další odborné práci. Stále platí, že ani tyto problémy zásadně nepřevyšují množstevně přijatelnou míru tak, aby to bránilo kladnému hodnocení práce, natož její úspěšné obhajobě.

Hodnocení a jeho zdůvodnění:

Práce Tomáše Pavla po mém soudu splňuje bazální standardy, kladené na bakalářskou diplomovou práci, přičemž v tom, co představuje její gros, tedy 3D dokumentace a vizualizace vybraných pomníků z bitvy u Hradce Králové ze dne 3. 7. 1866, tyto nároky výrazně překračuje. Diplomant prokázal schopnost výběru tématu (s vysokou přidanou hodnotou ve vztahu k využití v praxi) i schopnost zdárné realizace na vysoké odborné úrovni i odpovídající prezentace formou bakalářské práce.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové 21. 8. 2023

Mgr. Josef Šrámek, Ph.D.